

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატამ მნიშვნელოვანი განმარტება გააკეთა სარკინიგზო გადაზიდვებისას ტვირთის დაყოვნებით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურების საკითხის გადასაწყვეტად დასაშვები მტკიცებულებების თაობაზე (საქმე №ას-792-1007-08)

მითითებული დავა შეეხებოდა გადაზიდვის ხელშეკრულების საფუძველზე გამგზავნის მიერ, რომელიც იმავდროულად იყო ტვირთმიმღები, დანიშნულების ადგილამდე მიტანილი ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების არადროული მიღებასა და დაცლას, შესაბამისად ვაგონების დაყოვნებით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურებას.

კონკრეტულ შემთხვევაში დაისვა საკითხი, თუ რომელი სახის მტკიცებულებებითაა შესაძლებელი დადასტურდეს ტვირთის არადროული მიღება-დაცლისა და ვაგონების დაყოვნების ფაქტი და ამით გამოწვეული ზიანი? რა სამართლებრივი კრიტერიუმებით განისაზღვრება მტკიცებულებების დასაშვებობა?

საკასაციო სასამართლომ მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მე-3 ნაწილზე და განმარტა, რომ აღნიშნული დანაწესი მიუთითებს მტკიცებულებების დასაშვებობის პრინციპზე, რომელიც ითვალისწინებს მტკიცებულებების საშუალებების (სახეების) გამოყენების შეზღუდვას, შესაბამისად, განსახილველი სადავო ურთიერთობების გათვალისწინებით, ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებების დადასტურების სამართლებრივი მექანიზმები მოცემულია მატერიალურ სამართალში, კერძოდ, „რკინიგზით ტვირთის გადაზიდვის წესების“ 433-ე მუხლის პირველი ნაწილის მეორე წინადადების „ბ“, „გ“, „ე“ და „ლ“ ქვეპუნქტების თანახმად, საერთო ფორმის აქტით დასტურდება ამ მუხლით მოცემული იურიდიული მნიშვნელობის ისეთი ფაქტები, როგორცაა დანიშნულების სადგურში ვაგონების დაყოვნება ტვირთმიმღების ან მისასვლელი ლიანდაგით მოსარგებლის მიზეზით; დატვირთული ვაგონების დაყოვნება შუალედურ სადგურში იმის გამო, რომ ტვირთმიმღების ან მისასვლელი ლიანდაგით მფლობელის მიზეზით ვერ იღებენ მომიჯნავე სადგურები ან მომიჯნავე სადგურს არ გააჩნია ვაგონების დაგროვებისათვის საჭირო ტექნიკური აღჭურვილობა და ა.შ.

აღნიშნული ნორმის გამოყენების წინაპირობაა საქართველოს სარკინიგზო კოდექსის 52-ე მუხლის პირველი ნაწილი, რომლის თანახმად, გარემოებები, რომლებიც სარკინიგზო მიმოსვლის მონაწილეთა პასუხისმგებლობის საფუძველს წარმოადგენს, დასტურდება კომერციული, ტექნიკური და საერთო ფორმის აქტებით. ამავე მუხლის მე-15 ნაწილის თანახმად, საერთო ფორმის აქტები უნდა შედგეს „რკინიგზით ტვირთის გადაზიდვის წესების“ შესაბამისად.

საკასაციო სასამართლოს მითითებით, ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, სადავო ფაქტობრივი გარემოებების დადასტურება

შესაძლებელია საერთო ფორმის აქტების მეშვეობით, რომელიც წარმოადგენს საქართველოს სარკინიგზო კოდექსითა და „რკინიგზით ტვირთის გადაზიდვის წესებით“ გათვალისწინებულ მტკიცებულებას; ამდენად, მითითებული მატერიალურსამართლებრივი ნორმებიდან გამომდინარე, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დაუშვებელია სადავო ურთიერთობის დადასტურება სხვა სახის მტკიცებულებებით: მოწმეთა ჩვენებებით, მხარეთა ახსნა-განმარტებებით და ა.შ.

სამოქალაქო, სამეწარმეო და გაკოტრების
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა:

მაია სულხანიშვილი (თავმჯდომარე)
თეიმურაზ თოდრია (მომხსენებელი), როზა ნადირიანი

სხდომის მდივანი – ვერიკო ბოკუჩავა

კასატორები – 1. შპს „ჩ. ე. (ფ.) ლ. ს-ო“
(მოპასუხე)

– 2. შპს „ს. რ-ა“ (მოსარჩელე)

დავის საგანი – ზიანის ანაზღაურება

გასაჩივრებული სასამართლო გადაწყვეტილება – ქუთაისის სააპელაციო
სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2008 წლის 9 ივნისის გადაწყვეტილება

კასატორების მოთხოვნა – 1. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება თანხის
დაკისრების ნაწილში

2. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ნაწილობრივ გაუქმება და ახალი
გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი :

2005 წლის 13 იანვარს, შპს „ს. რ-ამ“ განცხადებით მიმართა ფოთის საქალაქო
სასამართლოს ფირმა „ჩ. ე-ის“ მიმართ და მოითხოვა გადახდის ბრძანების გამოცემა
და „ჩ. ე-ის“ შპს „ს. რ-ის“ სასარგებლოდ 248 806 ლარისა და 58 თეთრის, ასევე
სახელმწიფო ბაჟის - 3642 ლარის გადახდის დაკისრება.

განმცხადებელმა განმარტა, რომ 2003 წლიდან შპს „ს. რ-ის“ მეშვეობით,
კომპანია შპს „ჩ. ე-ი“ ახორციელებდა საქართველოს ტერიტორიაზე ნავთობისა და
ნავთობპროდუქტების საერთაშორისო სარკინიგზო გადაზიდვებს სხვადასხვა
მოცულობით. შპს „ს. რ-ა“ საკუთარ ვალდებულებებს ჯეროვნად ასრულებდა, ხოლო
გადაზიდვის ხელშეკრულების მონაწილე მეორე მხარე, რომელიც იმავდროულად

იყო ტვირთმიმღები, ვერ უზრუნველყოფდა დანიშნულების ადგილამდე მიტანილი ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების დროულ მიღებასა და დაცლას.

განმცხადებელმა თავისი მოთხოვნის სამართლებრივ საფუძვლად მიუთითა „საქართველოს რკინიგზის“ კოდექსის 23-ე მუხლის პირველ ნაწილზე და ამავე კოდექსის 27-ე მუხლის მეორე ნაწილზე, ასევე აღნიშნა, რომ ვაგონების გადასახდელი საფასური განისაზღვრებოდა „საქართველოს რკინიგზის სატარიფო პოლიტიკის შესახებ“ საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრის 2002 წლის 3 იანვრის №11 ბრძანების შესაბამისად.

ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2005 წლის 1 მარტის გადახდის ბრძანებით დაკმაყოფილდა განცხადება, შპს „ჩ. ე-ის“, შპს „ს.რ-ის“ სასარგებლოდ დაეკისრა დავალიანების, 242 806 ლარისა და 58 თეთრის, ასევე განმცხადებლის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის - 3642 ლარის გადახდა.

შპს „ჩ. ე-იმ“ გადახდის ბრძანების ჩაბარებიდან კანონით დადგენილ ვადაში ფოთის საქალაქო სასამართლოში შეიტანა შესაგებელი, რითაც მოითხოვა მისი გაუქმება და შპს „ს. რ-ის“ მიერ აღძრული მოთხოვნის სასარჩელო წარმოების საერთო წესით განხილვა.

ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2005 წლის 29 მარტის განჩინებით გაუქმდა იმავე სასამართლოს 2005 წლის 1 მარტის @2\38 გადახდის ბრძანება და შპს „ს. რ-ის“ მიერ შპს „ჩ. ე-ის“ მიმართ დავალიანების გადახდის შესახებ აღძრული მოთხოვნა განხილულ იქნა სასარჩელო წარმოების წესით.

მთავარ სხდომაზე მოსარჩელემ მხარი დაუჭირა მოთხოვნას და მოითხოვა სარჩელის დაკმაყოფილება.

ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2005 წლის 29 ივლისის გადაწყვეტილებით, შპს „ს. რ-ის“ სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, მოპასუხეს მოსარჩელის სასარგებლოდ გადასახდელად დაეკისრა 183 162 ლარისა და 38 თეთრის, აგრეთვე, სახელმწიფო ბაჟის ნაწილის - 2700 ლარის გადახდა.

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა შპს „ჩ. ე.(ფ.) ლ. ს-ომ“.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2008 წლის 9 ივნისის გადაწყვეტილებით შპს „ჩ. ე. (ფ.) ლ. ს-ოს“ სააპელაციო საჩივარი დკმაყოფილდა ნაწილობრივ, გაუქმდა ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2005 წლის 29 ივლისის გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებისა და სახელმწიფო ბაჟის დაკისრების ნაწილში და ამ ნაწილში მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება; შპს „ს. რ-ის“ სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, შპს „ჩ. ე. (ფ.) ლ. ს-ოს“ შპს „ს. რ-ის“ სასარგებლოდ დაეკისრა 54101 არის გადახდა.

სააპელაციო პალატამ დადგენილად ცნო, რომ 2003 წლიდან, შპს „ს. რ-ის“ მეშვეობით, შპს „ჩ. ე. (ფ.) ლ. ს-ო“ ახორციელებდა საქართველოს ტერიტორიაზე, აზერბაიჯანის სახელმწიფო საზღვრიდან ფოთამდე, ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების საერთაშორისო სარკინიგზო გადაზიდვებს სხვადასხვა მოცულობით.

ასევე დადგენილად ცნო, რომ შპს „ჩ. ე. (ფ.) ლ. ს-ოს“ კუთვნილი ტვირთით (ნავთობპროდუქტი) დატვირთული ვაგონები, 2004 წლის 25 აგვისტოდან 16 ნოემბრის ჩათვლით სხვადასხვა დროით იქნა დაყოვნებული, რაზედაც შედგენილ იქნა 60 საერთო ფორმის ქმანი (აქტი).

სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ საქმეში წარმოდგენილი საერთო ფორმის აქტებით (ქმანებით) დასტურდება იურიდიული მნიშვნელობის ფაქტი ვაგონების დაყოვნების თაობაზე, მაგრამ სადგურში შედგენილ აქტებს, არ შეიძლება მიენიჭოს გადამწყვეტი მნიშვნელობა დავის გადასაწყვეტად. №205, №267, №742, №759, №763, №765, №766, №805 საერთო ფორმის აქტებზე (ქმანებზე), მხოლოდ შტემპელის არარსებობა, როდესაც ხელმოწერილია უფლებამოსილი პირის მიერ და ბეჭედდაუსმელია, ასევე №586, №641, №717, №742, №759, №763, №824, №844 საერთო ფორმის აქტებზე მხოლოდ ერთი პირის მიერ გაკეთებული ხელმოწერა არ ადასტურებს იმ გარემოებას, რომ ისინი ბათილია. პალატამ მიიჩნია, რომ მასზე მსჯელობა შესაძლებელია სხვა მტკიცებულებებთან ერთობლიობაში.

სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ დავის არსის სწორად განსაზღვრისათვის საჭიროა დადგინდეს ვაგონების დაყოვნების მიზეზი, ვინაიდან მოცემულ შემთხვევაში გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება იმ ფაქტის დადგენას, თუ რის გამო დაყოვნდა ვაგონები. იგი გამოწვეული იყო თვითონ ტვირთმიმღების ბრალით, თუ დანიშნულების სადგურში არსებული მდგომარეობით.

სააპელაციო პალატამ დადგენილად ცნო, რომ შპს „ს. რ-ის“ მიერ საერთო ფორმის ქმანებთან ერთად შედგენილ იქნა „ვაგონის გამოყენებისა და ტვირთის შენახვის უწყისები“ (ფორმა გუ-46), სადაც ვაგონების მოცდენის დროის გათვალისწინებით გაანგარიშებულ იქნა დაყოვნების საფასური და ამ უწყისების შესაბამისად, შპს „ჩ. ე.(ფ.) ლ. ს-ის“ დასაკისრებელი თანხის ოდენობა, რომელიც მოსარჩელის მიერ განისაზღვრა 183 162 ლარით.

სააპელაციო პალატამ დაუსაბუთებლად მიიჩნია სასარჩელო მოთხოვნა ვაგონის გამოყენებისა და ტვირთის შენახვის უწყისებით (ფორმა გუ-46) გაანგარიშებული მთლიანი თანხის - 183 162 ლარის ანაზღაურების თაობაზე, რადგან მიიჩნია, რომ მასში გაანგარიშებულ იქნა, როგორც იმ ქმანებში დაფიქსირებული ვაგონების დაყოვნების საფასური, რომლებიც საქმეზე იქნა წარმოდგენილი, ისე სხვა ვაგონების დაყოვნებით გამოწვეული საფასური, რომელთან დაკავშირებითაც შედგენილი ქმანები მოცემულ საქმეზე არ წარმოდგენილა.

სააპელაციო პალატამ ასევე დაუსაბუთებლად მიიჩნია შპს „ჩ.ე. (ფ.) ლ. ს-ოს“ მოსაზრება ვაგონების დაყოვნების საფასურის 78564 ლარით განსაზღვრის თაობაზე, ვინაიდან მიიჩნია, რომ მოპასუხეს არ წარმოუდგენია ამ ოდენობის თანხის გაანგარიშების დამადასტურებელი მტკიცებულებები.

სააპელაციო პალატამ გაიზიარა მხარეთა მოსაზრებები იმის თაობაზე, რომ არ არსებობდა „სარკინიგზო კოდექსის“ 32-ე მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევა და ექსპერტის დასკვნაში თითოეულ ქმანში დაფიქსირებული მოცდენის დროის გათვალისწინებით გაანგარიშებული თანხა არასწორად იქნა განახევრებული.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე საკასაციო საჩივარი შეიტანა შპს „ჩ. ე. (გ.) ლ. ს-ომ“ და შპს „ს. -ამ“.

შპს „ს. რ-ამ“ საკასაციო საჩივრით მოითხოვა სააპელაციო პალატის გადაწყვეტილების გასაჩივრებულ ნაწილში გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება. კასატორის მოსაზრებით, სააპელაციო პალატამ არ გამოიყენა სამოქალაქო კოდექსის 105-ე მუხლი, კერძოდ, სასამართლო ვალდებული იყო, წარმოდგენილი წერილობითი მტკიცებულებების ყოველმხრივ, სრული და ობიექტური განხილვის შედეგად გაერკვია, სადგურმა Fფოთმა რატომ არ მიიღო ტვირთი, ვაგონების მოცდენა ხომ არ იყო გამოწვეული სწორედ „ჩ. ე-ის“ ბრალით.

კასატორის მოსაზრებით, სააპელაციო პალატამ უსაფუძვლოდ არ გაიზიარა რკინიგზის სარჩელი 2004 წლის ოქტომბერს შედგენილი №802-№803, №805-№807, №810, №832-№833, №838-№840 აქტების ნაწილში, რომლითაც დასტურდება 9 ოქტომბრიდან 20 ოქტომბრამდე სადგურ თბილისის მახარისხებელში „ჩ. ე-ი“ 105 ვაგონის მოცდენის ფაქტი, ასევე იგნორირებულ იქნა №215-216 და №222 ქმანით იმავე პერიოდში სადგურ სამტრედიამი დიზელით დატვირთული „ჩელენ ენერჯის“ 88 ვაგონის დაყოვნება.

შპს „ჩ. ე. (გ.) ლ. ს-ომ“ საკასაციო საჩივრით მოითხოვა სააპელაციო პალატის გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

კასატორის მოსაზრებით, სააპელაციო პალატამ არასწორად შეაფასა აქტი, როგორც კონკრეტული ფაქტის დამადასტურებელი მტკიცებულება.

კასატორი მიუთითებს, რომ საქმეში წარმოდგენილი საერთო ფორმის ქმანები შედგენილია საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მესამე ნაწილის მოთხოვნათა დარღვევით, ისინი წარმოადგენენ დაუშვებელ მტკიცებულებებს და ვერ დაადასტურებენ მოპასუხის ბრალეულობას.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო პალატამ განიხილა საქმის მასალები, საკასაციო საჩივრები, შეამოწმა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების სამართლებრივი დასაბუთებულობა და მიაჩნია, რომ შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ოს“ საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო შპს „ს. რ-ის“ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ შემდეგ გარემოებათა გამო:

კასატორი შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ო“ აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასწორად შეაფასა საერთო ფორმის აქტები (ქმანები), როგორც კონკრეტული ფაქტის დამადასტურებელი მტკიცებულება, კერძოდ, კასატორმა აღნიშნა, რომ საქმეში წარმოდგენილი არც ერთი საერთო ფორმის აქტზე (ქმანზე) არ არის მითითებული

ვაგონების დაყოვნების ფაქტობრივი დრო და არც ერთი საერთო ფორმის აქტი არ არის სრულყოფილად შედგენილი.

აღნიშნულთან დაკავშირებით საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ, „რკინიგზით ტვირთის გადაზიდვის წესების“ 433-ე მუხლის პირველი ნაწილის მეორე წინადადების „ბ“, „გ“, „ე“ და „ლ“ (რომლებშიც მითითებულია ვაგონების დაყოვნების სხვადასხვა გარემოებები) ქვეპუნქტების თანახმად, საერთო ფორმის აქტით დასტურდება ამ მუხლით მოცემული იურიდიული მნიშვნელობის ისეთი ფაქტები, როგორცაა დანიშნულების სადგურში ვაგონების დაყოვნება ტვირთმიმღების ან მისასვლელი ლიანდაგით მოსარგებლის მიზეზით; დატვირთული ვაგონების დაყოვნება შუალედურ სადგურში იმის გამო, რომ ტვირთმიმღების ან მისასვლელი ლიანდაგით მფლობელის მიზეზით ვერ იღებენ მომიჯნავე სადგურები ან მომიჯნავე სადგურს არ გააჩნია ვაგონების დაგროვებისათვის საჭირო ტექნიკური აღჭურვილობა; ტვირთმიმღების ან ტვირთგამგზავნის მიერ თავისი ვაგონების (კონტეინერების) მიღების დაყოვნება; ტვირთის დაყოვნება სვლის გზაზე.

აღნიშნული ნორმის გამოყენების წინაპირობას წარმოადგენს საქართველოს სარკინიგზო კოდექსის 52-ე მუხლის პირველი ნაწილი, რომლის თანახმად, გარემოებები, რომლებიც სარკინიგზო მიმოსვლის მონაწილეთა პასუხისმგებლობის საფუძველს წარმოადგენს, დასტურდება კომერციული, ტექნიკური და საერთო ფორმის აქტებით. ამავე მუხლის მე-15 ნაწილის თანახმად, საერთო ფორმის აქტები უნდა შესდგეს „რკინიგზით ტვირთის გადაზიდვის წესების“ შესაბამისად.

აღნიშნული მიუთითებს იმაზე, რომ ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებების დადასტურება შესაძლებელია საერთო ფორმის აქტების მეშვეობით, რომელიც წარმოადგენს საქართველოს სარკინიგზო კოდექსით და მის საფუძველზე „რკინიგზით ტვირთის გადაზიდვის წესებით“ გათვალისწინებულ მტკიცებულებას.

აღნიშნულის ზოგადი დანაწესი მოცემულია საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, რომლის მიხედვით „საქმის გარემოებები, რომელიც კანონის თანახმად უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით, არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით“.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ აღნიშნული მტკიცებულებების შეფასებისას მნიშვნელობა ენიჭება ამ დოკუმენტების შედგენის წესს, რომლის დროსაც კანონით გათვალისწინებული სხვა რეკვიზიტებთან ერთად უნდა მითითებული იყოს კონკრეტულ შემთხვევაში შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ოს“ ვაგონების (ცისტერნების) დაყოვნების მიზეზები. „რკინიგზით ტვირთის გადაზიდვის წესების“ 436-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, საერთო ფორმის აქტში უნდა აღინიშნოს მისი შედგენის საფუძველი, ხოლო ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, თუ გადაზიდვა სვლის გზაზე ისეთი საფუძველით იქნა შეჩერებული, რაც, ამ წესების მიხედვით, გამოიწვევს ტვირთის მიტანის ვადის შესაბამის გახანგრძლივებას, მაშინ საერთო ფორმის აქტში აღინიშნება ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების მიზეზი და ხანგრძლივობა. ამავე წესების 440-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, საერთო ფორმის აქტში, რომლის საფუძველზეც გადაიხდება რკინიგზის ვაგონებით (კონტეინერებით) სარგებლობის საფასური – აღინიშნება ვაგონის (კონტეინერის)

დაყოვნების მიზეზი, მისი ნომრები, დაყოვნების, დაწყებისა და დამთავრების, აგრეთვე, დაყოვნების ფაქტობრივი დრო.

საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ აღნიშნული დოკუმენტი წარმოადგენს იურიდიული პასუხისმგებლობის განსაზღვრის კრიტერიუმს („რკინიგზით ტვირთის გადაზიდვის წესების“ 414-ე მუხლის პირველი ნაწილი), ამდენად ამ დოკუმენტის შედგენის დროს დაცული უნდა იქნეს ზემოაღნიშნული დანაწესები იმისათვის, რომ განისაზღვროს იურიდიული პასუხისმგებლობის დაკისრების ობიექტური და სუბიექტური ფაქტორები.

საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ო“ სადავოდ არ ხდის თბილისის და სამტრედიაში ვაგონების (ცისტერნების) დაყოვნების ფაქტს. კონკრეტულ შემთხვევაში სადავოა, თუ ვისი მიზეზით დაყოვნდა ვაგონები (ცისტერნები). აღნიშნული გარემოება გავლენას ახდენს სააპელაციო სასამართლოს მიერ ფაქტობრივი გარემოებების დადგენის (შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ მტკიცებულებების შეფასების) მართებულების შემოწმებაზე. ამდენად, იმის გათვალისწინებით, რომ დაყოვნების ფაქტი არაა სადავო, მეტად დიდი მნიშვნელობა ენიჭება იმ აუცილებელ რეკვიზიტს, რომლითაც აღინიშნება ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების მიზეზი და დრო (წელი, თვე, რიცხვი, საათი). მნიშვნელოვანია, თუ საქმეში წარმოდგენილი საერთო ფორმის აქტები რამდენად შეიცავენ საკმარის ინფორმაციას სადავო ფაქტობრივი გარემოების დადასტურებისათვის, კერძოდ, ინფორმაციას არა ზოგადად ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების შესახებ, არამედ მათი დაყოვნების მიზეზებისა და ხანგრძლივობის შესახებ. ამრიგად, იმის გათვალისწინებით, რომ დავას არ იწვევს შპს „ჩ. ე. ლ.ს-ოს“ ვაგონების დაყოვნების ფაქტი, საერთო ფორმის აქტებში სხვა აუცილებელი რეკვიზიტების დარღვევა გავლენას არ ახდენს ამ აქტების იურიდიულ მნიშვნელობაზე.

საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ იმ შემთხვევაში, თუ განსახილველი ნორმათა მიხედვით ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების გამო შედგენილი საერთო ფორმის აქტებში არ არის მითითებული მათი შედგენის საფუძველი, ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების მიზეზი, ხანგრძლივობა და ა.შ, ამ გარემოების სხვა სახის მტკიცებულებით დადასტურება დაუშვებელია. იმ შემთხვევაში, თუ ამ აქტებში მითითებულია ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების ზოგადი მიზეზი, მაგრამ აქვე მითითებულია საფუძველი (მაგალითად, სადგურის უფროსის ბრძანება), რომლითაც დგინდება დაყოვნების კონკრეტული მიზეზი, სასამართლოს შეუძლია საერთო ფორმის აქტში საფუძვლად მითითებული დოკუმენტის შეფასებით დაადგინოს კონკრეტულ შემთხვევაში ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების კონკრეტული მიზეზები, რაც მიგვითითებს მტკიცებულების შეფასების ლოგიკურ და იურიდიულ მხარეებზე.

სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ფოთის სადგურის უფროსის №24, №38, №36, №39, №15, №16, №17, №18, №20, №21 ბრძანებებით ირკვევა, რომ ფოთის დანიშნულებით მიმავალი მატარებლის დაყოვნება, რაზედაც შედგენილი იყო №205, №225, №227, №300, №267, №274, №275, №273, №187, №188,

№189, №277, №184, №186, №190 საერთო ფორმის ქმანები, გამოწვეული იყო „ჩ. ე-ის“ ვაგონების დაუცლელობის, ტანკერების არადროული შემოსვლისა და ტერმინალზე სათავსების უქონლობის გამო.

სააპელაციო პალატამ ასევე დადგენილად მიიჩნია, რომ №191, №717, №772, №773, №824, №844 საერთო ფორმის აქტებში მითითებულია, რომ ვაგონების დაყოვნება გამოწვეულია შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ოს“ მიზეზით.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე დადგენილად მიიჩნია, რომ შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ოს“ კუთვნილი ტვირთით (ნავთობპროდუქტი) დატვირთული ვაგონები, 2004 წლის 25 აგვისტოდან 16 ნოემბრის ჩათვლით სხვადასხვა დროით იქნა დაყოვნებული, რაზედაც შედგენილ იქნა 60 ცალი საერთო ფორმის აქტი (ქმანი).

სააპელაციო სასამართლოს მიერ ასევე დადგენილია, რომ საქმეში წარმოდგენილი ყველა საერთო ფორმის აქტი (ქმანი) შედგენილია გზად მდებარე სადგურში.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით საკასაციო პალატა ასკვნის, რომ განსახილველ საერთო ფორმის აქტებში საფუძვლად მითითებულია უფლებამოსილი პირების მიერ სხვა დოკუმენტები, რომელშიც ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების მიზეზად მითითებულია შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ო“ (ზოგიერთ საერთო ფორმის აქტებში პირდაპირ მითითებულია შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ოს“ მიზეზი, რაც დაადგინა სააპელაციო სასამართლომ). რაც მიუთითებს იმაზე, რომ სააპელაციო სასამართლომ სწორად შეაფასა აღნიშნულ აქტებში შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ოს“ მიზეზით ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების ფაქტი.

საკასაციო პალატა, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 404-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ოს“ საკასაციო საჩივრის ფარგლებში და მასში მითითებული საპროცესო დარღვევების შემოწმების თვალსაზრისით (საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 396-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტი) შეაფასა სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება და მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ შპს „ს. რ-ის“ სარჩელის დაკმაყოფილების საფუძვლად სააპელაციო სასამართლოს მიერ გაზიარებულ ზემოაღნიშნულ საერთო ფორმის აქტებში არ არის მითითებული დაყოვნების ფაქტობრივი დრო (საერთო მაჩვენებელი), მაგრამ ამ აქტებში მითითებულია დაყოვნებული ვაგონების (კონტეინერების) შემოსვლისა და გასვლის დრო (თვე, რიცხვი, საათი), რაც იძლევა ფაქტობრივი დაყოვნების დროის და მის შესაბამისად დაყოვნების საფასურის გამოანგარიშების შესაძლებლობას. ამასთან დაკავშირებით საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებას იმის შესახებ, რომ შპს „ს. რ-ამ“, საერთო ფორმის აქტების საფუძველზე, შეადგინა „ვაგონების გამოყენებისა და ტვირთის შენახვის უწყისები“ (ფორმა გუ-46), სადაც ვაგონების მოცდენის დროის გათვალისწინებით გაანგარიშებულ იქნა დაყოვნების საფასური. ამდენად, ზემოაღნიშნული პროცესუალური დარღვევების ნაწილში სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების კანონიერების შემოწმებისას, საკასაციო პალატა მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ გაზიარებული საერთო ფორმის აქტების შეფასებისას კანონი არ დაურღვევია, ამ აქტებში მითითებულია ვაგონების

(კონტეინერების) შემოსვლისა და გასვლის დრო (თვე, რიცხვი, საათი) და ამდენად, მიუხედავად იმისა, რომ ამ აქტებში არ არის მითითებული დაყოვნების საერთო მაჩვენებელი არ შეიძლება გაზიარებულ იქნეს კასატორ შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ოს“ მოსაზრება აღნიშნულ საერთო ფორმის აქტებში ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების დროის არარსებობის შესახებ.

ყოველივე ზემოაღნიშნული მიუთითებს იმაზე, რომ შპს „ჩ.ე.ლ. ს-ოს“ მიერ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრით არ დასტურდება ის პროცესუალური დარღვევები, რასაც შეიძლება მოჰყოლოდა არასწორი გადაწყვეტილების გამოტანა და, ამდენად არ არსებობს ამ ნაწილში გადაწყვეტილების გაუქმების საფუძველი (საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლი).

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა №840, №839, №832, №833, №805, №831, №807, №810, №806, №771, №763, №742, №770, №759, №769, №204, №209, №297, №298, №303, №641, №586, №198, №199, №646 საერთო ფორმის აქტები, რადგან ვაგონების დაყოვნების მიზეზად მითითებულია „ფოთის მიუღებლობა.“ ამასთან ერთად სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ არ არსებობს სხვა მტკიცებულება, რომელიც ერთობლიობაში დაადასტურებდა ტვირთმიმღების ბრალს.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე მიიჩნია, რომ №222, №216, №215, №286, №203, №143, №200, №208, №217, №802, №803, №765, №766 საერთო ფორმის აქტებიდან გამომდინარე მოცდენის ანაზღაურების შესახებ მოთხოვნა უსაფუძველოა, რადგან №222, №216, №215, №286, №203, №143, №200, №208 აქტებში ვაგონების დაყოვნების მიზეზად მითითებულია ფოთის სადგურის უფროსის ბრძანებები №27, EN#28, №32, №36, №42 და @№74 წერილი, რომლებიც მხარეთა მიერ წარმოდგენილი არ ყოფილა. №217 საერთო ფორმის აქტით მოპასუხე არ წარმოადგენს ტვირთმიმღებს, ხოლო №208, №803, №765, №766 საერთო ფორმის აქტებზე დაყოვნების მიზეზი მითითებული არ არის.

შპს „ს. რ-ა“ საკასაციო საჩივარში აღნიშნავს, რომ მისი მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე მიუთითებენ შემდეგი მტკიცებულებები, რაც არ შეაფასა სააპელაციო სასამართლომ, კერძოდ, კასატორი სამტრედიაში 114 დიზელისა და 32 გაზოილის, ფოთში დიზელით დატვირთული 220 ვაგონის დასადასტურებლად უთითებს სადგურ ფოთის უფროსის - გ. კ-ას 2004 წლის ივნისის №158 წერილს. ამ ტვირთიდან 2004 წლის 2 სექტემბრისათვის, ტერმინალზე სათავსების უქონლობის გამო სადგურ ფოთში დაუცვლელი იდგა დიზელის საწვავის 80 ვაგონი, რის გამოც, სადგურ სამტრედიაში გაჩერდა 69 ცისტერნა (ამის თაობაზე გამოიცა 2004 წლის 2 სექტემბრის №15 ბრძანება), რაზედაც შესდგა საერთო ფორმის აქტები. №13 ცისტერნის სადგურ სამტრედიაში გაჩერების ფაქტის შესახებ მითითებულია 2004 წლის 3 სექტემბრის №16 ბრძანებაში. ამდენად, კასატორმა აღნიშნა, რომ 2004 წლის 2-3 სექტემბერს სადგურ სამტრედიაში, ფოთის ტერმინალზე სათავსის უქონლობის გამო გაჩერდა „ჩ. ე-ის“ 82 ცისტერნა. კასატორმა აღნიშნა, რომ, 2004 წლის 2-5 სექტემბრამდე სადგურ ფოთის მიუღებლობის გამო, სადგურ თბილისის მახარისხებელში გაჩერდა „ჩ. ე-ის“ 6 ვაგონი, რაზეც შესდგა საერთო ფორმის ქმანი №641 და №646. ამდენად, კასატორი მიიჩნევს, მიუხედავად იმისა, რომ ამ საერთო

ფორმის აქტებში ზოგადად მითითებულია, „ფოთის მიუღებლობა“, სააპელაციო სასამართლოს შეეძლო ცისტერნების დაყოვნების პერიოდის გათვალისწინებით დაედგინა „ჩ. ე-ის“ მიზეზით დაყოვნების ფაქტი.

კასატორი ასევე მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ უსაფუძვლოდ არ გაიზიარა 2004 წლის 30 სექტემბრის №742, 4 ოქტომბრის №759, 6 ოქტომბრის №765-766, 7 ოქტომბრის №769-771 ქმანების ნაწილში, რადგან, კასატორის მოსაზრებით, სასამართლოს მიერ გაზიარებული №772-773 ქმანებით დადასტურებულია „ჩ. ე-ის“ მიერ სექტემბერ-ოქტომბერში ტვირთის დროული მიუღებლობა, რომლითაც დასტურდება 60 ვაგონის მოცდენის ფაქტი. კასატორი აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლომ უსაფუძვლოდ არ გაიზიარა 2004 წლის ოქტომბერს შედგენილი №802-833, №805-807, №810, №832, №833, №838-840 საერთო ფორმის აქტები, რომლითაც დასტურდება 9 ოქტომბრიდან 20 ოქტომბრამდე სადგურ თბილისის მახარისხებელში „ჩ. ე-ის“ 105 ვაგონის მოცდენის ფაქტი, ასევე უსაფუძვლოდ არ იქნა გაზიარებული №215, №216 და №222 საერთო ფორმის აქტები, რომლითაც დასტურდება იმავე პერიოდში სადგურ სამტრედიამი დიზელთ დატვირთული „ჩ. ე-ის“ 88 ვაგონის დაყოვნება. აღნიშნულთან მიმართებაში კასატორი „ს. რ-ა“ მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ სათანადო არ შეაფასა სადგურ ფოთის 2004 წლის 13 ოქტომბრის №43 დებემა, ასევე სადგურ ფოთის 2004 წლის 26 ოქტომბრის №73 შეტყობინებას და სადგურ ფოთის 29 ოქტომბრის №39 ბრძანება, ასევე, № 303 საერთო ფორმის აქტი.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით საკასაციო პალატის აზრით, სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებიდან არ ირკვევა, რომ სასამართლომ სრულად შეაფასა საქმეში წარმოდგენილი საერთო ფორმის აქტები. ამდენად, საკასაციო პალატა თვლის, რომ კასატორ შპს „ს. რ-ის“ მოსაზრება სააპელაციო სასამართლოს მიერ საერთო ფორმის აქტების არასრული შეფასებასთან დაკავშირებით საფუძვლიანია.

საკასაციო პალატა თვლის, რომ საქმეში წარმოდგენილი და სააპელაციო სასამართლოს მიერ გაზიარებული საერთო ფორმის აქტები, რომლებშიც მითითებულია შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ოს“ კუთვნილი ტვირთის ამ უკანასკნელის მიზეზით დაყოვნების ხანგრძლივობის შესახებ, შესაძლებელია ადასტურებდეს შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ოს“ მიზეზით იმ ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების ფაქტს, რომლის შესახებ შედგენილ იქნა ის საერთო ფორმის აქტები, სადაც არ არის მითითებული ამ უკანასკნელის მიზეზი.

აღნიშნულთან დაკავშირებით იბადება კითხვა, ხომ არ ხდება სხვა მტკიცებულებებით ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების ფაქტის დადასტურება და ხომ არ ეწინააღმდეგება აღნიშნული საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მე-3 ნაწილის დანაწესს, რაზედაც პასუხი უარყოფითია.

უპირველეს ყოვლისა, უნდა აღინიშნოს, რომ, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საქმის გარემოებები, რომლებიც კანონის თანახმად უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით, არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით.

აღნიშნული დანაწესი მიუთითებს მტკიცებულებების დასაშვებობის პრინციპზე, რომელიც ითვალისწინებს მტკიცებულებების საშუალებების (სახეების) გამოყენების

შეზღუდვას. აღნიშნულის გათვალისწინებით კონკრეტული სადავო ურთიერთობები შესაძლებელია დადასტურდეს მხოლოდ საერთო ფორმის აქტებით, რადგან ამის შესახებ პირდაპირ მითითებულია ჩვენს მიერ განხილულ საქართველოს სარკინიგზო კოდექსისა და „რკინიგზით ტვირთის გადაზიდვის წესების“ შესაბამის მუხლებში. განსახილველი პროცესუალური ნორმის კონტექსტის გათვალისწინებით, დაუშვებელია სადავო ურთიერთობის დადასტურება სხვა სახის მტკიცებულებებით: მოწმეთა ჩვენებებით, მხარეთა ახსნა-განმარტებებით და ა.შ.

აქედან გამომდინარე, საკასაციო პალატა კიდევ ერთხელ დასძენს, რომ აღნიშნული პროცესუალური დანაწესი ზღუდავს მტკიცებულებების სახეების შერჩევას, მაგრამ არ ზღუდავს დასაშვები მტკიცებულებების შეფასებას.

კონკრეტულ შემთხვევაში შპს „ს. რ-ის“ საკასაციო საჩივარში მითითებული გარემოებების გათვალისწინებით საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს მტკიცებულებების შეფასების ფარგლებზე. კერძოდ, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ გაზიარებულ იქნა საქმეში წარმოდგენილი №205, №225, №227, №300, №267, №274, №275, №273, №187, №188, №189, №277, №184, №186, №190, №191, №717, №772, №773, №824, №844 საერთო ფორმის აქტები, რომელშიც მითითებულია შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ოს“ მიზეზით ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების ფაქტი, ასევე დაყოვნების ხანგრძლივობა. დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა თვლის, რომ სააპელაციო სასამართლომ უნდა შეაფასოს მის მიერ გაზიარებულ საერთო ფორმის აქტებთან ერთობლიობაში ასევე ის საერთო ფორმის აქტები (№840, №839, №832, №833, №805, №831, №807, №810, №806, №771, №763, №742, №770, №759, №769, №204, №209, №297, №298, №303, №641, №586, №198, №199, №646, №222, №216, №215, №286, №203, №143, №200, №208, №802, №803, №765, №766), რომლითაც პირდაპირ არ დასტურდება შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ოს“ მიზეზით ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების ფაქტი. ამ შემთხვევაში გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება იმას, თუ ამ უკანასკნელი საერთო ფორმის აქტებით რამდენად დასტურდება შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ოს“ ვაგონების (კონტეინერების) შემოსვლისა და გასვლის დრო (დაყოვნების ხანგრძლივობა) და აღნიშნული ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების დრო რამდენად ემთხვევა იმ ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების დროს (ხანგრძლივობას), რომლის დაყოვნების ფაქტი დასტურდება სააპელაციო სასამართლოს მიერ გაზიარებული საერთო ფორმის აქტებით. იმ შემთხვევაში თუ დადგინდება, რომ №840, №839, №832, №833, №805, №831, №807, №810, №806, №771, №763, №742, №770, №759, №769, №204, №209, №297, №298, №303, №641, №586, №198, №199, №646, №222, №216, №215, №286, №203, №143, №200, №208, №802, №803, №765, №766 საერთო ფორმის აქტებში მითითებული ვაგონები (კონტეინერები) დაყოვნებული იქნა (თბილისში, სამტრედიისში) იმ დროის მონაკვეთში რა დროის მონაკვეთშიც შპს „ჩ. ენ. ლ. ს-ოს“ მიზეზით დაყოვნებული იქნა №205, №225, №227, №300, №267, №274, №275, №273, №187, №188, №189, №277, №184, №186, №190, №191, №717, №772, №773, №824, №844 საერთო ფორმის აქტებში მითითებული ამ უკანასკნელის ვაგონები (კონტეინერები), შესაძლებელი იქნება დავასკვნათ, რომ №840, №839, №832, №833, №805, №831, №807,

№810, №806, №771, №763, №742, №770, №759, №769, №204, №209, №297, №298, №303, №641, №586, №198, №199, №646, №222, №216, №215, №286, №203, №143, №200, №208, №802, №803, №765, №766 საერთო ფორმის აქტებში ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების მიზეზს წარმოადგენს შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ო.“

საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ, სამოქალაქო საპროცესო დანაწესებიდან გამომდინარე, მტკიცებულების ლოგიკური შეფასებით ფაქტობრივი გარემოებები სწორად უნდა იქნას შესასწავლი, რაც აუცილებელია მოსამართლის შინაგანი რწმენის ჩამოყალიბებისათვის. მხოლოდ ყოველმხრივი, სრული და ობიექტური განხილვით (საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის მე-2 ნაწილი), მტკიცებულებათა ერთობლივი შეფასებით შესაძლებელია საქმის მნიშვნელობისათვის აუცილებელი ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა. ამრიგად, საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მე-3 ნაწილის გათვალისწინებით, სააპელაციო სასამართლომ სწორად უნდა შეაფასოს საქმეში წარმოდგენილ საერთო ფორმის აქტები და ერთობლიობაში, მათი ანალიზის საფუძველზე დარწმუნდეს არსებობს თუ არა შპს „ჩ. ე. ლ. ს-ოს“ მიზეზით №840, №839, №832, №833, №805, №831, №807, №810, №806, №771, №763, №742, №770, №759, №769, №204, №209, №297, №298, №303, №641, №586, №198, №199, №646, №222, №216, №215, №286, №203, №143, №200, №208, №802, №803, №765, №766 საერთო ფორმის აქტებში ვაგონების (კონტეინერების) დაყოვნების ფაქტი და, „რკინიგზით ტვირთის გადაზიდვის წესების“ 440-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტისა და საქმეში არსებული მასალების შესაბამისად, განსაზღვროს რკინიგზის ვაგონებით (კონტეინერებით) სარგებლობის საფასური.

საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებაზე, რომლის თანახმად №217 საერთო ფორმის აქტით მოპასუხე არ წარმოადგენს ტვირთმიმღებს, რის გამოც აპელაციამ არ გაიზიარა აღნიშნული საერთო ფორმის აქტი.

აღნიშნულთან დაკავშირებით საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ ამ ნაწილში შპს „ს. რ-ის“ მიერ არ არის წარმოდგენილი დასაბუთებული საკასაციო პრეტენზია, იგი არ უთითებს საქმეში არსებულ მტკიცებულებებსა და ფაქტებზე, რომლითაც შესაძლებელი იქნებოდა ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებების გაქარწლება, რაც არ შეაფასა ან არასათანადოთ შეაფასა სააპელაციო სასამართლომ. ამდენად, სსსკ-ის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილით სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოება იმის შესახებ, რომ №217 საერთო ფორმის აქტით მოპასუხე არ წარმოადგენს ტვირთმიმღებს, საკასაციო სასამართლოსათვის სავალდებულოა.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, თუ სააპელაციო ან საკასაციო სასამართლო დააბრუნებს საქმეს ხელახლად განსახილველად, მთელი სასამართლო ხარჯები, რაც გაწეულია ამ საქმის განხილვასთან დაკავშირებით, სარჩელის აღძვრიდან დაწყებული, უნდა შეჯამდეს და შემდეგ განაწილდეს მხარეთა შორის ამ მუხლის მიხედვით.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე, 412-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

შპს „ს. რ-ის“ საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.
„ჩ. ე. (ფ.) ლ. ს-ოს“ საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.
გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2008 წლის 9 ივნისის გადაწყვეტილება სარჩელის უარის თქმის ნაწილში და ამ ნაწილში საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდეს იმავე პალატას.
სახელმწიფო ბაჟის საკითხი განისაზღვროს საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების დროს.
საკასაციო პალატის განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე

მ. სულხანიშვილი

მოსამართლეები:

თ. თოდრია

რ. ნადირიანი